

SZOBORPARKŐR

Történelem oldalnézetből

szöveg: Jolsvai András, fotó: Tanyi Adrienne

Bizonyos titokzatosság veszi körül azt a kompozíciót, melyet mai elemzésünk tárgyául választottunk. Bár már több mint három éve ott áll, még mindig nem szerepel a fellelhető budapesti szoborkatalógusokban, s bár tudnak róla, sem a kerület, sem a főváros nem vallja magáénak: leginkább még a szomszédos egyetem tartja érte a hátát (földrajzi értelemben mindenképpen), egy helyi potentát nyilatkozata szerint a corvinusosok részt vettek egy nemzetközi projektben, mely a sokat ígérő „Híd az egyetemek között” címet viselte, s mely szlovéniai központtal büszkélkedhet, s ennek keretében kapták feladatul a szobor felállítását.

Na, ezt most lefordítom a dolgokban kevésbé jártas olvasók számára: ez a történet az érdekérvényesítés egyik derekas huszonegyedik századi példája, jellegzetes mellékhatásokkal. Egy pesti egyetem elnyer egy szép adag uniós támogatást (nyilván megérdemelten, de ez most mellékszál – ahogy az is, hogy valamirevaló magyar egyetem e nélkül

már nem is igen tudna létezni), de a feltételek között nemcsak a tudományokban való jártasság szerepel, hanem az is, hogy az intézmény elvállalja egy szoborkompozíció felállítását.

Hogy kerül a csizma az asztalra? – kérdezhetnék önök, s joggal (ezzel az erővel motorverseny rendezése vagy néptánc-fesztivál is szerepelhetne a feltételek között, s nyilván akad olyan uniós pályázat, ahol szerepel is), s valószínűleg ugyanezt kérdezte az egyetem vezetősége, de aztán vállaltak, és azt mondták, ha nem kerül egy fillérbe sem, és ez az ára (ez direkt volt), hát legyen.

A kiírás szerint a szobrot az egyetem területén kellett volna felállítani, de ott nem letek ekkora szabad helyet (különben is van ott már egy Marx-szobor is, igaz, takarva), rávették hát az illetékeseket (hogy azok kik, nem látszik tisztán, de hogy leszóltak, az igen), hadd rakják ki a művet a Csarnok tér Sóház utcai oldalára, azzal úgyse tud senki semmit kezdeni. (Hogy a tér másik oldalát éppen

most kényszerítik térdre egy félkör ívű beépítéssel, igaz, de nem tartozik szorosan a tárgyunkhoz.) Így került abba az elhanyagolt kis háromszögbe először egy betontéglalap, aztán két (fél) múmárvány alkotás, melyek együtt képeznek egy eltéphetetlen egészet. Végül az illetékesek is ráharaptak a dologra, fél évvel a felállítás után ünnepélyes átadás is volt, a magyar és a szlovén parlamenti elnök részvételével, s mára a teret is rendezték, már csak a szemeteseknek kellene szólni, hogy járjanak arra néha ők is.

Másfél órát álltam a dolgozat előtt, annyi látszott bizonyosnak, hogy a dinamikus, fekete kőszobor valahol a figurativitás és nonfigurativitás határán, divathullámon innen és az Óperenciás tengeren is túl helyezkedik el, de a mai Magyarországon így is igazán üdítően hat, mert nem a száz, hanem csak a huszonöt évvel ezelőtti világtendenciákat másolja. Egy (vagy két) lovat, valamint egy semmibe vesző női lábat mindenképpen felismerhetünk a vizsgálat során.

Aztán hazatérve nekifeküdtem a forrásoknak, és megtudtam, hogy a szobor a Történelem nevet viseli el, alkotója, *Andrej Gabrovec Gaberi* kortárs szlovén szobrász, performer, divatguru és életművész, akinek jellegzetes műveit Európa számos egyeteme közelében fellelhetjük, s ez (melynek több variációja is létezik), mint a címe is sugallja, a történelem örök harcát mutatja be a háború (ló) és a béke (nő) között: ezt nem én mondom, ezt a művész nyilatkozta, ha jól értem. Ehhez szerintem nem is kell kommentár, kár, hogy arról nem szólt Gaberi úr, mit szimbolizál a betonoszlop, pedig lennének ötleteim.

Egyszóval kaptunk egy szlovén szobrot ingyenbe, ennél nagyobb bajunk sose legyen. Ajándék lónak ne nézd a nőjét. ●

Névjegy:

Történelem, Sóház tér. felállítva: 2013., alkotó Andrej Gabrovec Gaberi

HAVONTA EGY IZGALMAS RÉGÉSZETI LELET
RÉGÉSZEINK HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ
SZEMÉLYES TÖRTÉNETÉVEL

BUDAVÁRI PALOTA É ÉPÜLET
1014 BUDAPEST, SZENT GYÖRGY TÉR 2.
WWW.BTM.HU

